Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Asiantuntijalausunto

27.10.2021

VN/24984/2020
VN/24984/2020-TEM-126

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

LiV 29.10.2021; Laivaväkilaki; HE 196/2021 vp

Kalastusalan työtä koskevan direktiivin (EU) 2017/159 tavoitteena on parantaa Euroopan unionin jäsenvaltioiden lipun alla purjehtivilla aluksilla työskentelevien kalastajien työ- ja elinoloja vahvistamalla yhtenäinen säädöskehys merikalastusalan työoloja varten. Direktiivin taustalla oli kansainvälisen työjärjestö ILO:n kalastusalan työtä koskeva yleissopimus.

Direktiivi koskee kalastusalan työtä laajasti. Siinä on säännöksiä kalastusalusten miehityksestä, päällikön velvollisuuksista, kalastajan lääkärintarkastuksista, terveydensuojelusta ja sairaanhoidosta. Lisäksi direktiivin säännökset koskevat kalastajan työturvallisuutta, asuinympäristöä, vähimmäisikää sekä palvelussuhteen ehtoja. Direktiivissä on myös työ- ja lepoaikoja koskevia säännöksiä. Vaikka direktiivissä on runsaasti säännöksiä, Suomen lainsäädäntö kattoi jo valmiiksi pääosan direktiivin vaatimuksista.

Direktiivin täytäntöönpano toteutettiin esityksellä HE 291/2018 vp. ja lainsäädännön muutokset tulivat voimaan 15.11.2019, jolloin direktiivin täytäntöönpanoaika päättyi. Muutoksia tehtiin merityösopimuslakiin, merityöaikalakiin, työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annettuun lakiin sekä laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annettuun lakiin. Säännökset kuuluivat työ- ja elinkeinoministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja liikenne- ja viestintäministeriön toimialaan.

Miehistöluetteloa koskevan vaatimuksen osalta Suomi hyödynsi direktiivin liitesopimuksen olevaa mahdollisuutta sulkea velvoitteen ulkopuolelle alle 24 metrin pituiset kalastusalukset. Poikkeusmahdollisuus on kuitenkin määräaikainen ja määräaika umpeutuu 19.12.2021.

Hallituksen esityksessä ehdotetut muutokset laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain 26 b §:ään ovat perusteltuja ja toteuttavat asianmukaisesti kalastusalan työtä koskevan direktiivin 12 artiklan vaatimukset.

Hallitusneuvos Nico Steiner

Postiosoite **Postadress** **Postal Address** Työ- ja elinkeinoministeriö	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
PL 32 00023 Valtioneuvosto	Aleksanterinkatu 4	29 516 001 35 829 516 001	916 062 160 +358 9 1606 2160	www.tem.fi